കവർ സ്റ്റോറി

ഫാ. ഡോ. കെ. എം. ജോർജ്

ന്യൂനപക്ഷ അവകാശങ്ങളിൽ സംഭവിക്കുന്നത്

ന്യൂനപക്ഷ അവകാശങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുയർന്നുവരുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ നിരവധി വിഷയങ്ങളുമായി കൂട്ടിക്കുഴക്കുകയാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ഒന്ന്: മതേതര രാഷ്ട്രമായ ഇന്ത്യയിൽ എല്ലാ മതങ്ങൾക്കും മതരഹിത വിശ്വാസങ്ങൾക്കും ഒരുപോലെ സ്വാതന്ത്ര്യം എന്നുള്ളത് അടിസ്ഥാന തത്വമാണ്. ആ ഭരണഘടനാപരമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേി ക്രൈസ്തവർ തീർച്ചയായും നിലകൊള്ളണം. അത് ക്രൈസ്തവരുടെ മാത്രം സ്വാതന്ത്ര്യമല്ല; ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ പൗരന്മാരുടെയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേിയുള്ള നിലകൊള്ളലാണ്. ഏബ്രഹാം ലിങ്കൺ ഒരിക്കൽ തന്റെ എതിരാളികളോടു പറഞ്ഞു: നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തോട് ഞാൻ വിയോജിക്കുന്നു. പക്ഷേ, അത് പ്രകടിപ്പിക്കാനുള്ള നിങ്ങളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേി ഞാൻ എപ്പോഴും വാദിക്കും. ന്യൂനപക്ഷാവകാശം മറ്റുള്ളവർക്ക് നിഷേധിക്കപ്പെടുമ്പോൾപോലും ക്രൈസ്തവർ ശക്തമായി പ്രതിഷേധിക്കേതാണ്. അങ്ങനെയൊരു പ്രതിഷേധം ക്രൈസ്തവ സമൂഹത്തിൽനിന്ന് എപ്പോഴെങ്കിലും ഉായിട്ടുോ എന്ന് പരിശോധിച്ചു നോക്കേതാണ്.

ര ്: കേരളത്തിൽ ക്രിസ്തീയ സഭയ്ക്ക് ഒരു നല്ല സാക്ഷ്യം വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും ആതുര സേവനത്തിലും സാമൂഹ്യസേവനരംഗത്തും ലഭിച്ചിട്ടു്. ഒരളവുവരെ അത് പാശ്ചാത്യമിഷനറിമാരുടെ പ്രചോദനഫലവുമായിരുന്നു. ക്രിസ്തീയ സുവിശേഷത്തിൽ അന്തർലീനമായിരിക്കുന്ന പരജനസേവന തത്വം, ജനങ്ങൾക്ക് ആത്മീയ പ്രകാശം നൽകാനുള്ള കടമ, രോഗികൾക്ക് സൗഖ്യം നൽകാനുള്ള ചുമതല എന്നിവയെ എല്ലാം കേരള ക്രൈസ്തവരിൽ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കാൻ ആദ്യകാല മിഷനറിമാർക്കു കഴിഞ്ഞു. അതിന്റെ ഫലമായിട്ടാണല്ലോ മധ്യകേരളത്തിൽ പൊതു വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുവേി സ്ഥാപിച്ച പഴയ സെമിനാരി, അതേത്തുടർന്നുായ സി. എം. എസ്. കോളജ്, അവയോടൊപ്പം കേരളത്തിലങ്ങോളമിങ്ങോളം വളർന്നുവന്ന പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളുടെ ഒരു മഹാശൃംഖല എന്നിവ ഉായത്. ഇക്കാര്യങ്ങളിൽ കേരളത്തിലെ എല്ലാ മതാനുഭാവികളും സാംസ്ക്കാരിക നായകരും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടികൾ അടങ്ങിയ രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികളും ഒരുപോലെ ക്രിസ്തീയ സഭകളെ ശ്ലാഘിക്കുന്നു്. അടുത്ത കാലത്ത് സുകുമാർ അഴീക്കോടിനെപ്പോലുള്ളവർ ഇതു വളരെ വ്യക്തമായിട്ട് പറഞ്ഞിട്ടു്.

ഈ ര് അടിസ്ഥാന സത്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തുകൊുവേണം, പ്രത്യേകിച്ച് വിദ്യാഭ്യാസ -ആതുരസേവന രംഗങ്ങളിലുള്ള ക്രൈസ്തവരുടെ ന്യൂനപക്ഷ അവകാശത്തെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കാൻ. ഇവിടെയും പെട്ടെന്ന് നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുന്ന ചില കാര്യങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കട്ടെ.

വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളും സേവനസന്നദ്ധതയും

സഭകളുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശത്തിലുള്ള എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളും കോളജുകളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ അധ്യാപകരും ജോലിക്കാരും സർക്കാർ ഖജനാവിൽ നിന്നാണ് ശമ്പളം വാങ്ങുന്നത്. അതേസമയം അടുത്ത കാലത്തായി അധ്യാപക നിയമനത്തിനും വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പ്രവേശനത്തിനും സംഭാവന എന്ന ഓമനപ്പേരിൽ ഭീമമായ സംഖ്യ കൈപ്പറ്റുന്ന പല സഭാമാനേജ്മെന്റുകളുമു്. ഇതു വാങ്ങിക്കുന്നതിൽ അവർക്കുള്ള ന്യായീകരണം സ്കൂൾ കെട്ടിടം തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഉാക്കുന്നതിനും നിലനിർത്തുന്നതിനും അവർക്ക് വലിയൊരു സംഖ്യ എല്ലാ വർഷവും ചെലവാകുന്നു; അതിന് സർക്കാർ സഹായം കിട്ടുന്നില്ല എന്നുള്ളതാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ ചില നിഷ്പക്ഷമതികൾ എങ്കിലും ചൂിക്കാണിക്കുന്നത് സഭകൾ നടത്തിയ ആദ്യകാല വിദ്യാലയങ്ങളിലും ഈ ആവശ്യങ്ങളൊക്കെ ഉായിരുന്നെങ്കിലും തലവരിപ്പണം അന്നു വാങ്ങുന്നില്ലായിരുന്നു എന്നതാണ്. അതിന്റെ അർത്ഥം വിദ്യാഭ്യാസത്തെ ഒരു ക്രിസ്തീയ സേവന സരണിയായി സഭകൾ കാണുന്നെങ്കിൽ അവർക്ക് അല്പം ത്യാഗം സഹിച്ചാണെങ്കിലും ആ പഴയ നല്ല പാരമ്പര്യമനുസരിച്ച് സ്കൂളുകളും കോളജുകളും നടത്താനാവും എന്നതാണ്. അങ്ങനെ അല്പമെങ്കിലും ത്യാഗപൂർണ്ണമായ, ലാഭമോഹമില്ലാത്ത ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ ദൗത്യം സഭകൾ നടത്തിയെങ്കിലേ അത് ക്രിസ്തീയ സുവിശേഷത്തിന് അനുസരണമാവൂ. അല്ലെങ്കിൽ അത് കച്ചവട മനസ്ഥിതിയോടെ നടത്തുന്ന ഒരു ബ്ലേഡ് കമ്പനിയുടെ നിലവാര

ത്തിൽനിന്നും ഒട്ടും വ്യത്യസ്തമല്ല.

ന്യൂനപക്ഷപദവിയും സാമൂഹ്യ - രാഷ്ട്രീയ ശേഷിയും

ക്രിസ്തീയ സഭകളുടെ ഒരു വാദം അവരുടെ സമുദായാംഗങ്ങൾക്ക് അവരുടെ മതവിശ്വാസം പഠിപ്പിക്കുന്നതിനും സമുദായാംഗങ്ങൾക്ക് ഉൽക്കർഷം ഉാകുന്ന ഒരുപാധിയായിത്തീരുന്നതിനും വേിയാണ് അവർ വിദ്യാലയങ്ങൾ നടത്തുന്നത് എന്നതാണ്. എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ ഇന്നു സഭകൾ നടത്തുന്ന ഒരു വിദ്യാലയത്തിലും മതധാർമ്മിക പ്രബോധനത്തിന് സഭകൾ താൽപര്യം കാണിക്കുന്നില്ല. മാത്രവുമല്ല കേരളത്തിൽ ക്രൈസ്തവർ ജനസംഖ്യാപരമായി മൂന്നിലൊന്നിൽ താഴേയുള്ളുവെങ്കിലും അവരുടെ സാമൂഹിക - സാംസ്ക്കാരിക - രാഷ്ട്രീയ ശേഷി ഒരു ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റേതല്ല. അതുകൊ് വിദ്യാഭ്യാസ സേവനത്തെ ഇടുങ്ങിയ ന്യൂനപക്ഷവാദത്തിൽ ഒതുക്കാൻ ക്രിസ്ത്യാനികൾ ശ്രമിക്കേതില്ല.

സാമുദായിക സങ്കുചിതത്വം

ഒരു തലമുറയ്ക്കുമുമ്പ് ക്രിസ്ത്യാനികൾ നടത്തുന്ന കോളജുകളിലും സ്കൂളുകളിലും സമുദായമോ മതമോ നോക്കാതെ കഴിവും അർഹതയും മാത്രം നോക്കി അധ്യാപകരെ നിയമിക്കുന്ന രീതിയുായിരുന്നു. ഇന്ത്യയെപ്പോലെ മത-സാംസ്ക്കാരിക ബഹുലതയുള്ള ഒരു രാജ്യത്ത് വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് എല്ലാ മതങ്ങളിലുംപെട്ട അധ്യാപകരെ അറിയുന്നതിനും അവരിൽനിന്ന് പഠിക്കുന്നതിനുമുള്ള സാധ്യതയുായിരുന്നു. നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സംസ്കാരത്തെ വളരെ സന്തുഷ്ടമാക്കുന്ന ഒരു അവസ്ഥയായിരുന്നു അത്. എന്നാൽ ഇന്ന് ക്രൈസ്തവർ ന്യൂനപക്ഷസമുദായവാദത്തിലൂടെ അവരുടെ സ്വന്തം കൊച്ചു കൊച്ചു തുരുത്തുകളിലേക്കു ഒതുങ്ങുകയാണ്. ഉദാഹരണമായി ഓർത്തഡോക്സുകാരുടെ സ്കൂളിൽ ഓർത്തഡോക്സുകാർ മാത്രം പഠിപ്പിക്കുന്നു, ഈഴവരുടെ സ്കൂളിൽ ഈഴവർ മാത്രം പഠിപ്പിക്കുന്നു, എൻ.എസ്.എസ്സിന്റെ സ്കൂളിൽ ആ സമുദായാംഗങ്ങൾ മാത്രം അധ്യാപരാകുന്നു. നമ്മുടെ രാഷ്ട്രത്തിന്റെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും ഭാവിയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുമ്പോൾ ഇതു വളരെ ശോചനീയമായ ഒരു അവസ്ഥയാണ്. ഇന്ത്യ സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രാപിക്കുന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ ജാതിമത സമുദായങ്ങൾക്കതീതമായി ഏകജനതയായി നിലകൊള്ളാനുള്ള പരിശീലനമാണ് ഗാന്ധിയൻ പ്രസ്ഥാനത്തിലൂടെയും മറ്റും നമുക്കു ലഭിച്ചത്. സ്വന്തം മതവിശ്വാസത്തോട് വിശ്വസ്തത പുലർത്തിക്കൊു തന്നെ സാർവ്വലൗകികമായ ഒരു ദർശനവും ഉന്നതമായ മാനുഷിക മൂല്യങ്ങളും ഉയർത്തിപ്പിടിക്കാനാണ് ഭാരതീയ ജനതയ്ക്ക് പരിശീലനം കിട്ടിയത്. സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യയെ ഒരു മഹൽ രാഷ്ട്രമായി മറ്റു ലോക ജനതകൾ കാണുവാൻ ഇത് കാരണമായി. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഉരുത്തിരിയുന്ന ഈ സാമുദായിക സങ്കുചിതത്വ ന്യൂനപക്ഷവാദം മഹൽ വ്യക്തിത്വങ്ങൾ ഇവിടെയുാകാനുള്ള സാധ്യതയെ തുലോം പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നു.

ക്രൈസ്തവരും മറ്റു ന്യൂനപക്ഷങ്ങളും ആശങ്കാകുലരാകുന്ന ഒരു രാഷ്ട്രീയ പരിതോവസ്ഥ ഇന്ത്യയിൽ ഉായിക്കൊിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളത് നിഷേധിക്കാനാവില്ല. ഹിന്ദുത്വത്തിന്റെ പേരിൽ സംഘപരിവാറും മറ്റും ഉയർത്തുന്ന മത-രാഷ്ട്രീയ വാദങ്ങൾ ഒരിക്കലും സുബുദ്ധികളായ മനുഷ്യർക്ക് സ്വീകരിക്കാനാവില്ല. മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ച ന്യൂനപക്ഷ സങ്കുചിതത്വത്തിന്റെ മറുവശമാണ് ഈ ഭൂരിപക്ഷ സങ്കുചിതത്വം. ഇത് എല്ലാ ഹിന്ദുക്കളും സ്വീകരിക്കുന്നതല്ല എന്നുള്ളത് ആശ്വാസകരമാണ്. ഹൈന്ദവ പാരമ്പര്യത്തിൽ ഇങ്ങനെയുള്ള നിഷേധാത്മകമായ തീവ്രവാദങ്ങളിലേക്കു പോകുന്നവർ ഒരു ന്യൂനപക്ഷമാണ്. എങ്കിലും പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തെ വിഷലിപ്തമാക്കുവാനും വളർന്നു വരുന്ന കുരുന്നുമനസുകളെ വികലമാക്കുവാനും അതിനു കഴിയും.

വിശാല ചിന്ത ഉണർത്തേ വിദ്യാഭ്യാസം

പല ന്യൂനപക്ഷ തീവ്രവാദങ്ങളും ഉയരുന്നത് മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭൂരിപക്ഷ തീവ്രവാദം മൂലമാണെന്നും, തിരിച്ച് ഹിന്ദുക്കൾ ഇങ്ങനെയുള്ള നിലപാട് സ്വീകരിക്കാൻ കാരണം മുസ്ലീങ്ങളുടെയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടേയും സ്വാർത്ഥ പ്രേരിതമായ ന്യൂനപക്ഷ നിലപാടുകൾ മൂലമാണെന്നും നാം കേൾക്കുന്നു്. ഏതായാലും ഒരു കാര്യം വ്യക്തമാണ്. നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ തങ്ങൾ ഭാരതീയ സംസ്കാരത്തിന്റേയും ജനതയുടേയും അവിഭാജ്യ ഘടകമാണെന്നുള്ള അതി

വിശാലമായ ഒരു ആത്മാവബോധം ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും ഉാകുന്ന തരത്തിലുള്ള ഒരു വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുവേിയാണ് ക്രൈസ്തവർ ഉൾപ്പെടുന്ന ന്യൂനപക്ഷങ്ങളും ഹൈന്ദവർ ഉൾപ്പെടുന്ന ഭൂരിപക്ഷവും ശ്രമിക്കേത്. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു ലക്ഷ്യം നാം മുമ്പിൽ കു കഴിയുമ്പോൾ ഇപ്പോൾ ഉായിരിക്കുന്ന പല പ്രശ്നങ്ങൾക്കും പരിഹാരമാകും.

പുതിയ സേവന സരണികൾ

ക്രൈസ്തവർ അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സേവനത്തെക്കുറിച്ച് ഗൗരവമായ ഒരു ആത്മപരിശോധന നടത്തേ സന്ദർഭമാണ്. കേരള ജനത ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും സാക്ഷരത പ്രാപിച്ച ഒരു ജനതയാണ്. ഇനിമേൽ ഇവിടുത്തെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ സഭകൾക്ക് അനുപമമായ ഒരു സരണി വെട്ടിത്തുറക്കാൻ കഴിയുമോ എന്ന സംശയിക്കുന്നവരു്. സർക്കാരുകളോ സാമൂഹ്യ സംഘടനകളോ, പ്രാദേശിക സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളോ വിചാരിച്ചാൽ കേരളത്തിലെ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസം നന്നായി മുമ്പോട്ടുകൊുപോകാൻ സാധിക്കും അല്ലെങ്കിൽ സാധിക്കണം.

നിരീശ്വരവിശ്വാസം വിദ്യാർത്ഥികളിൽ കുത്തിവയ്ക്കാൻ ഇപ്പോഴത്തെ സർക്കാർ ശ്രമിക്കുന്നു, പ്രാദേശിക സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു നിയന്ത്രണം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നു, അങ്ങനെ കുറേശെ വിദ്യാലയങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം ക്രൈസ്തവരിൽനിന്ന് അടിച്ചുമാറ്റാൻ ഗൂഢശ്രമങ്ങൾ നടക്കുന്നു, ഇങ്ങനെയുള്ള ആരോപണങ്ങൾക്ക് വലിയ വിലകൊടുക്കാം എന്നു തോന്നുന്നില്ല. കാരണം ക്രിസ്തീയ സഭകൾ അവരുടെ അംഗങ്ങളെ യഥാർത്ഥ സുവിശേഷവും അതിനനുസൃതമായ ജീവിതശൈലിയും പഠിപ്പിക്കാൻ തയ്യാറാകുന്നെങ്കിൽ ഒരു സർക്കാരിനും അവരെ നിരീശ്വരവാദത്തിലേക്ക് തള്ളിവിടുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല.

സഭകൾ ശ്രദ്ധിക്കേത് സർക്കാരോ മറ്റു മതേതര സംഘടനകളോ ശ്രദ്ധിക്കാത്ത പാവങ്ങളുടെയും തള്ളപ്പെട്ടവരുടെയും അംഗവൈകല്യമുള്ളവരുടെയും ഒക്കെ കാര്യത്തിലാണ്. സാമാന്യബുദ്ധിയും സാധാരണ സാഹചര്യങ്ങളുമുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്കൊക്കെ സർക്കാരിന്റെ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ തങ്ങൾക്ക് വേത് നേടുവാൻ കഴിഞ്ഞേക്കും. എന്നാൽ അവശരും ആലംബഹീനരുമായ ഒരു വലിയ വിഭാഗം മോചനത്തിനുവേി ആഗ്രഹിക്കുന്നു്. ഇനിമേൽ അവിടെയാണ് സഭകളുടെ ശ്രദ്ധ പതിയേത്. നഷ്ടപ്പെട്ട ആടിനെ തേടിപ്പോയ ഇടയന്റെ കഥ ഇവിടെ പ്രസക്തമാണ്. തൊണ്ണൂറ്റിയൊമ്പത് ആടുകളേയും മറന്നിട്ട് നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ നൂറാമത്തെ ആടിനെ തേടിപ്പുറപ്പെടുകയും കുഴികളിൽനിന്നും ചെന്നായ്ക്കളുടെ വായിൽനിന്നും അതിനെ വീടെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഇടയന്റെ ദൗത്യമാണ് സഭകൾ വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് ഇന്ന് അനുഷ്ഠിക്കേത്. രോഗികൾക്കാണ് വൈദ്യനെക്കൊ് ആവശ്യം എന്നു ക്രിസ്തു പറഞ്ഞ വാക്യവും ഇവിടെ ചിന്തനീയമാണ്. ആരോഗ്യമുള്ളവർക്ക് കൂടുതൽ മരുന്നും വൈദ്യന്മാരെയും നൽകാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിൽ അർത്ഥമില്ല.

സഭകളുടെ ആത്മവഞ്ചന

ചില സഭകളുടെയെങ്കിലും കാര്യത്തിൽ പ്രഫഷണൽ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ കടുത്ത ആത്മവഞ്ചനയു്. ഉദാഹരണമായി കേരളത്തിലെ സ്വാശ്രയ വിവാദത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു പുതിയ മെഡിക്കൽ കോളജ് എങ്ങനെയാണ് അതിന്റെ വിപുലമായ കെട്ടിടങ്ങൾക്കും മറ്റും ആവശ്യമായ ഫ് ഉാക്കിയത് എന്ന് അന്വേഷിക്കേത് ആവശ്യമാണ്. മെഡിക്കൽ വിദ്യാർത്ഥികളോട് 40-45 ലക്ഷം രൂപാവരെ തലവരിപ്പണം വാങ്ങുന്നുവെന്ന് ആരോപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആ സ്വാശ്രയ മെഡിക്കൽ കോളജ് പണിയുന്നതിനുവേി കേരളത്തിലെ ക്രൈസ്തവരിൽനിന്നും കാര്യമായി ഒന്നുംതന്നെ പിരിച്ചിട്ടില്ല, മറിച്ച് ജർമനിയിലും ഇറ്റലിയിലും മറ്റുമുള്ള പാശ്ചാത്യരോട് ഇന്ത്യയിലെ പാവപ്പെട്ടവർക്ക് ആതുരസേവനം നൽകാനാണ് എന്നു പറഞ്ഞ് കോടികൾ പിരിച്ചെടുത്തതായി അറിയാം. ഇത് ഒരു വലിയ കാപട്യമാണ്. പാവങ്ങളെ ഉയർത്താനാണെന്ന് പറഞ്ഞ് വിദേശത്തുനിന്ന് പണം വാങ്ങിക്കുകയും ഇവിടെ ഭീമമായ സംഖ്യ തലവരിപ്പണം ഈടാക്കുകയും ന്യൂനപക്ഷാവകാശം തങ്ങൾക്ക് നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നുവെന്ന് പരസ്യമായി വാദിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സഭയ്ക്ക് ഇവിടെ സുവിശേഷ സാക്ഷ്യം നൽകുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. പൊതുജനങ്ങൾക്ക് പകൽപോലെ തെളിഞ്ഞു കാണാവുന്ന ഇത്തരം കാപട്യങ്ങൾ ന്യൂനപക്ഷാവകാശത്തിന്റെ പേരിൽ ക്രിസ്തീയ സഭകൾ ഒരിക്കലും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുകൂടാ.

സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ശക്തിയിൽ ഊറ്റംകൊ് സംഘടിതമായി വിലപേശുന്നതിനും തങ്ങളുടെ ലാഭത്തിന്റെ കണക്കുകളിൽ അഹന്തമുറ്റി ക്രിസ്തുവിന്റെ സുവിശേഷത്തെ അപമാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരവസ്ഥയിൽനിന്ന് ക്രിസ്തീയസഭ മോചനം പ്രാപിക്കണം. സ്ഥാപനവൽക്കരണത്തിനുവേി കഠിനമായ മത്സരങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്ന ക്രിസ്തീയ സഭകൾ അവരുടെ നേതാക്കൾക്ക് പുതിയ മാനുഷികമായ അവബോധവും ദർശനവും ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള വിനയവും ക്രിസ്തീയതയും പ്രകടിപ്പിക്കും എന്നു നമുക്ക് പ്രത്യാശിക്കാം.

> **ത്യാഗപൂർണ്ണമായ, ലാഭമോഹമില്ലാത്ത ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ ദൗത്യം സഭകൾ നടത്തിയെങ്കിലേ അത് ക്രിസ്തീയ സുവിശേഷത്തിന് അനുസരണമാവൂ. അല്ലെങ്കിൽ അത് കച്ചവട മനസ്ഥിതിയോടെ നടത്തുന്ന ഒരു ബ്ലേഡ് കമ്പനിയുടെ നിലവാരത്തിൽനിന്നും ഒട്ടും വ്യത്യസ്തമല്ല.**